

Яна Сичікова

Невидимі життя: Окуповані міста як сліпа пляма в геополітичних дослідженнях

У цій статті розглядаються складнощі дослідження окупованих територій України, де мовчання часто виступає як захисним механізмом, так і бар'єром на шляху до порозуміння. Розглядаються причини інформаційної ізоляції, зокрема цензура, страх перед репресіями та обмежений доступ до незалежних джерел. Стаття висвітлює методологічні та етичні виклики, з якими стикаються дослідники, особливо в роботі із чутливими даними та взаємодії з вразливими групами населення. Роль університетів, громадянської науки, медіа та НУО розглядаються як найважливіші шляхи для збору фрагментарної, але життєво важливої інформації та сприяння ширшому розумінню життя в умовах окупації. Акцент робиться на інтеграції принципів FAIR (Findability, Accessibility, Interoperability, Reusability) з принципами CARE (Collective Benefit, Authority to Control, Responsibility, Ethics), щоб забезпечити відповідальне управління даними та їхнє етичне використання. Поєднуючи аналітичну строгість із рефлексивними наративами, це дослідження виступає за міждисциплінарні підходи та стратегічну співпрацю, які виходять за межі академічних кордонів. Ці зусилля є життєво важливими для післявоєнного відновлення, реінтеграції та розробки соціально інклюзивних і сталих стратегій, які враховують людські реалії окупації.

Ключові слова: війна, Україна, окупація, громадянська наука, переміщені університети, дослідницька етика, відкриті дані, FAIR, CARE, повоєнна реінтеграція

Класифікація JEL: F50, H56, I23, O15

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.